

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम २०१६ नुसार
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाच्या
आस्थापनेवरील “गट-अ ते गट-ड” या संवर्गातील
पदांकरीता दिव्यांगासाठी शासन सेवेत पदे सुनिश्चित
करण्याबाबत.....

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक :- राजस-२०२१/प्र.क्र.४०/५स
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादामकामा मार्ग ,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक :- ४ जानेवारी, २०२४

- वाचा :-**
- १) दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम २०१६
  - २) केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.४/०१/२०२१ ची अधिसूचना
  - ३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र.दिव्यांग-२०१/प्र.क्र.२५१/दि.क्र.२, दि.१२/११/२०२०
  - ४) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र.दिव्यांग - २०१३/प्र.क्र.३५/दि.क्र.२, दि.७/१०/२०१६
  - ५) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र.दिव्यांग - २०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क्र.२, दि.२/२/२०२१
  - ६) शासन निर्णय सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्र.राजस-२०२१/प्र.क्र.४०/५स, दि.१५/२/२०२१

प्रस्तावना :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम २०१६ मधील कलम ३३ नुसार दिव्यांगासाठी शासन सेवेतील पदांची पदसुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. यासाठी केंद्र शासनाने दि.४/१/२०२१ च्या अधिसूचनेन्ये दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी करून सदर यादी केंद्र शासनाच्या www.disabilityaffairs.gov.in या संकेतस्थळावर policy / Act / Rules - Notification येथे List of Post identification suitable for person With Benchmark Disability notified on ४/१/२०२१ या शिर्षकाखाली प्रसिध्द केलेली आहे. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दि.७/१०/२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये, राज्य शासनाच्या आस्थापनेवरील पदे दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करण्याबाबतच्या सुचना निर्गमित केल्या आहेत. सदर शासन निर्णयातील निर्देशास अनुसरून सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते गट-ड या संवर्गातील पदांकरीता संदर्भ क्र.६ येथील शासन निर्णयान्वये दिव्यांगासाठी शासन सेवेत पदे सुनिश्चित करण्यात आली असून दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या शासन सेवेतील जागांच्या यादीचे पुनर्विलोकन करून सदर पदे नव्याने दिव्यांग प्रवर्गासाठी सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार राज्य शासनाच्या अखत्यारितील पदांची पदे सुनिश्चिती करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी दि.४/१/२०२१ च्या अधिसूचनेनुष्ये दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी प्रसिध्द केलेली आहे. त्यामध्ये नमुद केल्यानुसार केंद्र शासनाने पदसुनिश्चिती करुन दिव्यांगासाठी पदे सुनिश्चित केलेली गट अ ते गट ड मधील जी पदे राज्य शासनाच्या आस्थापनेवर आहेत अशा पदांबाबत, केंद्र शासनाने प्रसिध्द केलेल्या यादीतील ज्या पदांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, कामाचे स्वरुप व प्रचलित वेतनश्रेणी राज्य शासन सेवेतील पदांशी समान आहेत अशा पदांची पदनामे जरी भिन्न असली तरी राज्य शासन सेवेतील ती पदे दिव्यांगासाठी सुनिश्चित राहतील, अशा सुचना सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दि.२/२/२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या आहेत.

२. त्यास अनुसरुन केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या दि.४/१/२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेतील दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या गट अ ते गट ड संवर्गाकरीता संदर्भाधीन क्र.६ येथील दि.१५/२/२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाच्या आस्थापनेवरील “गट-अ ते गट-ड” या संवर्गातील १३ संवर्गातील पदांकरीता दिव्यांगासाठी पदे सुनिश्चित करण्यात आली असून दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या शासन सेवेतील जागांच्या यादीचे पुनर्विलोकन करुन सदर पदे नव्याने “विवरणपत्र-अ” मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे दिव्यांग प्रवर्गासाठी सुनिश्चित करण्यात येत आहेत.

५. सदर शासन निर्णय, केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.४/१/२०२१ रोजीची अधिसूचना व सामाजिक न्याय विभागाच्या दि.२/२/२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सुचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०२४०१०४१२५८५१४८०२ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरी ने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सं. पु. खोरगडे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

सहपत्र :- विवरणपत्र - अ

प्रत,

- १.मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
- २.मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३.मा.मंत्री (सहकार व पणन) मंत्रालय, मुंबई
४. मा.मंत्री (वस्त्रोद्योग), मंत्रालय, मुंबई.
- ५.मा.राज्यमंत्री (सहकार/पणन/वस्त्रोद्योग) मंत्रालय, मुंबई
- ६.मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद / विधानसभा विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ७.मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ८.प्रधान सचिव (सहकार व पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

९. प्रधान सचिव (वस्त्रोद्योग), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१२. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१३. साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१४. आयुक्त (वस्त्रोद्योग), वस्त्रोद्योग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
१५. उप सचिव (साखर)/ उप सचिव (पणन)/ उप सचिव (वस्त्रोद्योग), उप सचिव (रेशीम), सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. कक्ष अधिकारी (२२ स), सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१७. निवडनस्ती/कार्यासन ५स.

शासन निर्णय, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्रमांक राजस २०२१ / प्र.क्र.४०/५ स , दिनांक: ४/१/२०२४ च्या सोबतचे विवरणपत्र अ
दिव्यांग हक्क अधिनियम, २०१६ व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.२/२/२०२१ च्या शासन निर्णयानुसार सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाच्या
आस्थापनेवरील गट अ ते गट ड या संवर्गाकरीता सुनिश्चित करण्यात आलेली पदे

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
१	उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गट-अ	S, ST, W, SE, RW, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BL, LC, Dw, AAV d) SLD e) MD involving (a) to (c) above	उपनिबंधक सहकारी संस्था, गट-अ ही पदे प्रामुख्याने मुख्यालय, विभाग व जिल्हा पातळीवर कार्यरत आहेत. तर सहायक निबंधक, सहकारी संस्था, गट-ब ही पदे मुख्यालय, विभाग, जिल्हा व तालुकापातळीवर कार्यरत आहेत. महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० नियम १९६१ कृषि उत्पन्न बाजार समिती अधिनियम १९६३, मुंबई सावकारी कायदा १९४६, महाराष्ट्र वखार अधिनियम १९५९, महाराष्ट्र कच्चा कापूस अधिनियम, मुंबई शेती कर्जदारांचा ऋणमुक्त कायदा, महा.गुळखांडसरी उद्योग नियंत्रण नियम, महाराष्ट्र अपार्टमेंट अधिनियम १९७१, महा.फ्लॅटओनर्स अधिनियम १९६५, बँकिंग रेग्युलेशन अँक्ट, कापूस नियंत्रण अँक्ट, अधिनियमांमधील तरतुदीनुसार कामकाज करावे लागते. तसेच निबंधक म्हणून सर्व प्रकारची कर्तव्ये पाडावी लागतात. सहकारी निवडणुका, तपासण्या घ्याव्या लागतात. निवडणूक निर्णय अधिकारी म्हणून कामकाज करावे लागते. लेखापरीक्षण अहवालानुसार / चौकशी अहवालानुसार तात्काळ निर्णय घेवून आवश्यकतेनुसार संस्थांवर कायदेशीर कारवाई करावी लागते. संस्थांवर प्रशासक नेमणे, आवश्यकतेनुसार विसर्जन करणे, पोटनियम दुरुस्ती, संस्थांना भेटी देणे, संस्थांशी व जनता यांच्याशी समन्वय व नियंत्रण ठेवणे. संस्थांची नोंदणी करणे, अपीलांवर निर्णय घेणे, इ अनुषंगिक कामकाज कायदयातील बाबी / तरतुदी विचारात घेवून त्यावर तात्काळ निर्णय घ्यावे लागतात. विभागीय	उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गट - अ या पदांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता सोबतच्या दिव्यांग प्रवर्गामधील उमेदवार योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.
२	सहाय्यक निबंधक,सहकारी संस्था, गट-ब	S, ST, W, RW, SE, H, C, MF	a) B, LV b) D,HH c) OA,BA,OL, BL,OAL, BLOA,CP, LC, Dw, AAV, MDy d) MI e) MD involving (a) to (d) above	तरतुदीनुसार कामकाज करावे लागते. तसेच निबंधक म्हणून सर्व प्रकारची कर्तव्ये पाडावी लागतात. सहकारी निवडणुका, तपासण्या घ्याव्या लागतात. निवडणूक निर्णय अधिकारी म्हणून कामकाज करावे लागते. लेखापरीक्षण अहवालानुसार / चौकशी अहवालानुसार तात्काळ निर्णय घेवून आवश्यकतेनुसार संस्थांवर कायदेशीर कारवाई करावी लागते. संस्थांवर प्रशासक नेमणे, आवश्यकतेनुसार विसर्जन करणे, पोटनियम दुरुस्ती, संस्थांना भेटी देणे, संस्थांशी व जनता यांच्याशी समन्वय व नियंत्रण ठेवणे. संस्थांची नोंदणी करणे, अपीलांवर निर्णय घेणे, इ अनुषंगिक कामकाज कायदयातील बाबी / तरतुदी विचारात घेवून त्यावर तात्काळ निर्णय घ्यावे लागतात. विभागीय	सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था, गट- ब या पदांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता सोबतच्या दिव्यांग प्रवर्गामधील उमेदवार योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
				आयुक्त / जिल्हाधिकारी यांनी वेळोवेळी बोलविलेल्या सभांना उपस्थित रहाणे व माहिती पुरविणे. तसेच माहिती अधिकारांतर्गत मागणी केलेल्या अर्जावर विहित मुदतीत अर्ज निकाली काढणे, प्राप्त अपीलानुसार अपील निकाली काढणे इत्यादी कार्यालयीन कामकाज करावे लागते.	
३	विशेष लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था, गट-अ	S, BN, RW, SE, C, MF,	a) B, LV b) D, HH c) OA, BA, OL, BL,OAL,LC, Dw, AAV d) MD involving (a) to (c) above	विशेष लेखापरिक्षक सह संस्था, गट-अ ही पदे प्रामुख्याने जिल्हा पातळीवरील, विभाग पातळीवरील व मुख्यालय पातळीवरील आहेत. तर विशेष लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था, गट-ब ही पदे प्रामुख्याने मुख्यालय, विभाग, जिल्हा व तालुका पातळीवर कार्यरत आहेत . महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० व नियम १९६१ मधील तरतुदीनुसार लेखापरीक्षणासंबंधीचे कामकाज करणे, महाराष्ट्र राज्यातील सहकारी संस्थांचे लेखापरीक्षण करून घेण्याची जबाबदारी मसस अधिनियम १९६० कलम ८१ (१) अ अन्वये लेखापरीक्षण करणे, महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८३, ८९ नुसार प्रशासकीय चौकशी, कार्यालयीन तपासणी, भरारी पथकामार्फत चौकशी, दोषदुरुस्ती मदत चळवळ अहवालाची व लेखापरीक्षण अहवालाची छाननी करणे व निबंधकाला लेखापरीक्षणाच्या कामकाजात मदत करणे. अप्रत्यक्षपणे शासकीय लेखापरीक्षणांमार्फत वैधानिक लेखापरीक्षण करून संस्थांवर नियंत्रण ठेवले जाते. महाराष्ट्रात सहकार मोठ्या प्रमाणावर फोफावलेली आहे. सहकारी संस्थांचे प्रमाण मोठ्या प्रमाणावर आहे. लेखापरीक्षणाचे कामकाजासाठी फिरती करावी लागते. ग्रामीण भागापर्यंत जावून, आहे त्या उपलब्ध सुविधांचा	विशेष लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था, गट-अ या पदाच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता सोबतच्या दिव्यांग प्रवर्गामधील उमेदवार योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.
४	विशेष लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था, गट-ब	S, BN, LKC, PP, MF, RW, SE,	a) LV b) D, HH c) OA, BA, OL, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV, d) ASD (M)	शासकीय लेखापरीक्षणांमार्फत वैधानिक लेखापरीक्षण करून संस्थांवर नियंत्रण ठेवले जाते. महाराष्ट्रात सहकार मोठ्या प्रमाणावर फोफावलेली आहे. सहकारी संस्थांचे प्रमाण मोठ्या प्रमाणावर आहे. लेखापरीक्षणाचे कामकाजासाठी फिरती करावी लागते. ग्रामीण भागापर्यंत जावून, आहे त्या उपलब्ध सुविधांचा	विशेष लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था, गट-ब या पदांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता सोबतच्या दिव्यांग

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
			e) MD involving (a) to (d) above LV	वापर करुन लेखापरीक्षणाचे कामकाज करावे लागते. तसेच सहकारी संस्थांच्या निवडणुका, तपासण्या घ्याव्या लागतात. लेखापरीक्षण अहवालानुसार / चौकशी अहवालानुसार तात्काळ निर्णय घेवून आवश्यकतेनुसार संस्थांवर कायदेशीर कारवाई करावी लागते. संस्थांना भेटी देणे, संस्थांशी व जनता यांच्याशी समन्वय व नियंत्रण ठेवणे.इ अनुषंगिक कामकाज कायदयातील बाबी / तरतुदी विचारात घेवून त्यावर तात्काळ निर्णय घ्यावे लागतात. विभागीय आयुक्त / जिल्हाधिकारी यांनी वेळोवेळी बोलविलेल्या सभांना उपस्थित रहाणे व माहिती पुरविणे. तसेच माहिती अधिकारांतर्गत मागणी केलेल्या अर्जांवर विहीत मुदतीत अर्ज निकाली काढणे, प्राप्त अपीलानुसार अपील निकाली काढणे इत्यादी कार्यालयीन कामकाज करावे लागते.	प्रवर्गामधील उमेदवार योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.
५	सहकार अधिकारी श्रेणी-१, गट-क	S, ST, W, RW, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BL, BA, OAL, CP, LC, DW, AAV d) SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	सदरचे पद हे राज्यपातळीवरील विभाग स्तरावर, जिल्हा / तालुका व मुख्यालयाचे स्तरावरील महत्वाचे असे पद आहे. कनिष्ठ लिपिक यांना कार्यालयातील आवक-जावक टपाल नोंदविणे, टंकलेखन/संगणकाचे कामकाज करणे, वरिष्ठांना सहाय्यक म्हणून राज्यस्तरावरील सहकारी संस्था यांचे बाबतीत यांचे महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० व नियम १९६१ मधील तरतूदीनुरूप वरिष्ठांच्या सुचनेप्रमाणे कामकाज करणे, असे कामाचे सर्वसाधारण स्वरूप आहे.	सहकार अधिकारी श्रेणी-१, सहकारी संस्था, गट-क या पदांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता सोबतच्या दिव्यांग प्रवर्गामधील उमेदवार योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.
६	सहकार अधिकारी	S, ST, W,	a) B, LV, b) D, HH	सहकार विभागातील तालुका कार्यालयीन रचनेमध्ये सदर पद अत्यंत महत्वाचे असून सदर पदावर कार्यालयीन अधिक्षक	सहकार अधिकारी श्रेणी-२, सहकारी संस्था, गट-

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
	श्रेणी-२, गट-क	RW, SE, H, C	c) OA,OL, BL, BA, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	<p>पदाची जबाबदारी आहे. कार्यालयीन कामकाजाव्यतिरिक्त सहकार विभागातील क्षेत्रिय पातळीवर खालीलप्रमाणे कामकाज करावे लागते.</p> <ol style="list-style-type: none"> सहकारी संस्थांच्या निवडणूक निर्णय अधिकारी म्हणून कामकाज करणे. निवडणूक पूर्ण झालेल्या संस्थांचे अध्यासी अधिकारी म्हणून चेअरमन, व्हाईस चेअरमन निवडीची मतदान प्रक्रिया पार पाडणे. सहकारी संस्थांवर अवसायक म्हणून कामकाज करणे. सहकारी संस्थांचे प्रशासक म्हणून कामकाज पाहताना निवडणूकीसाठी मतदार यादया तयार करणे व संपूर्ण निवडणूक प्रक्रिया पार पाडणे. सहकारी संस्थांवर पालक अधिकारी म्हणून प्रत्यक्ष कामकाज करणे. महाराष्ट्र सहकारी संस्था धिनियम १९६० कलम ८९(अ) नुसार तपासणी कामकाज करून तसा अहवाल तयार करणे. महाराष्ट्र सह. संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८३ अन्वये चौकशी कामकाज पार पाडून तसा अहवाल तयार करणे. तालुका कार्यालयाच्या अखत्यारित येणाऱ्या क्षेत्रापैकी वाटप केलेल्या क्षेत्रातील सर्व सहकारी संस्थांच्या तपासणी, चौकशी कामकाज, तक्रार अर्जांची चौकशी कामकाज, सहकारी संस्थांना मदत व मार्गदर्शन करणे. सावकारी प्रकरणांची छाननी व तपासणी करून अहवाल सादर करणे. 	<p>क या पदांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता सोबतच्या दिव्यांग प्रवर्गामधील उमेदवार योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.</p>
७	सहाय्यक सहकारी अधिकारी,	S, ST, W, RE, H, C, MF	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BL,	<p>सहकार विभागातील तालुका / जिल्हा / विभाग कार्यालयीन रचनेमध्ये सदर पद अत्यंत महत्वाचे असून सदर पदावर कार्यालयीन तसेच प्रत्यक्ष क्षेत्रिय स्तरावर कामकाज करण्याची</p>	<p>सहाय्यक सहकार अधिकारी , सहकारी संस्था, गट-क या पदांच्या</p>

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
	गट-क		BA, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (m). SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	<p>जबाबदारी आहे. कार्यालयीन कामकाजाव्यतिरिक्त सहकार विभागातील क्षेत्रीय पातळीवर खालील कामकाज करावे लागते.</p> <p>१. सहकारी संस्थांच्या निवडणूक निर्णय अधिकारी म्हणून कामकाज करणे.</p> <p>२. निवडणूक पूर्ण झालेल्या संस्थांचे अध्यासी अधिकारी म्हणून चेअरमन, व्हाईस चेअरमन निवडीची मतदान प्रक्रिया पार पाडणे.</p> <p>३. सहकारी संस्थांवर अवसायक म्हणून कामकाज करणे.</p> <p>४. सहकारी संस्थांचे प्रशासक म्हणून कामकाज पाहताना निवडणूकीसाठी मतदार यादया तयार करणे व संपूर्ण निवडणूक प्रक्रिया पार पाडणे. सहकारी संस्थांवर पालक अधिकारी म्हणून प्रत्यक्ष कामकाज करणे.</p> <p>५. महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० कलम ८९(अ) नुसार तपासणी कामकाज करून तसा अहवाल तयार करणे. महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८३ अन्वये चौकशी कामकाज पार पाडून तसा अहवाल तयार करणे.</p> <p>६. तालुका कार्यालयाच्या अखत्यारित येणाऱ्या क्षेत्रापैकी वाटप केलेल्या क्षेत्रातील सर्व सहकारी संस्थांच्या तपासणी, चौकशी कामकाज, तक्रार अर्जांची चौकशी कामकाज, सहकारी संस्थांना मदत व मार्गदर्शन करणे.</p> <p>७. सावकारी प्रकरणांची छाननी व तपासणी करून अहवाल सादर करणे.</p>	जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता सोबतच्या दिव्यांग प्रवर्गामधील उमेदवार योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.
८	प्रयोगशाळा सहाय्यक, गट-क	S, ST, W, MF, SE, H, C	a) LV b) D, HH c) OA, OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV	पणन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे या कार्यालयामार्फत कृषि उत्पन्न बाजार समिती संबंधी कामकाज महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) अधिनियम १९६३ व महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न खरेदी विक्री (विनियमन) नियम १९६७	प्रयोगशाळा सहाय्यक, सहकारीसंस्था, गट-क या पदांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
			d) ASD (M, MoD). SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	या कायदा / नियम अंतर्गत प्रामुख्याने केले जाते. सदर पदावर कार्यरत कर्मचा-याकडून नियमित स्वरुपाचे कामकाज सोपविण्यात आलेले आहे. नियमित पदांमधूनच सदर पदावर कर्मचारी बदलीने उपलब्ध करून दिला जातो.	सोबतच्या दिव्यांग प्रवर्गामधील उमेदवार योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.
९	लेखापरीक्षक श्रेणी-१, गट-क	S, ST, BN, MF, RW, SE	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BL, BA, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० मधील कलम ८१ अन्वये सहकारी संस्थांचे लेखापरिक्षण कामकाज करणे, कलम ८२ मधील तरतूदीनुरूप लेखापरिक्षण दोष दुरुस्ती कामकाज करणे, कलम ७९ अनवये सहकारी संस्थांचे आर्थिक पत्रकाची छाननी करणे, शासनाने वेळोवेळी जाहिर केलेल्या कर्जमाफी योजना, अर्थसहाय्य योजना नुसार लाभार्थी तपासणी बाबतचे कामकाज करणे, असे कामाचे सर्वसाधारण स्वरुप आहे.	लेखापरीक्षक श्रेणी-१, सहकारी संस्था, गट-क या पदांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता सोबतच्या दिव्यांग प्रवर्गामधील उमेदवार योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.
१०	लेखापरीक्षक श्रेणी-२, गट-क	S, ST, BN, MF, RW, SE	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BL, BA, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) SLD, MI e) MD involving	महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० मधील कलम ८१ अन्वये सहकारी संस्थांचे लेखापरिक्षण कामकाज करणे, कलम ८१-अ मधील तरतूदीनुसार सहकारी संस्थांचे तपासणी कामकाज करणे, कलम ८२ मधील तरतूदीनुरूप लेखापरिक्षण दोष दुरुस्ती कामकाज करणे, कलम ७९ अनवये सहकारी संस्थांचे आर्थिक पत्रकाची छाननी करणे, शासनाने वेळोवेळी	लेखापरीक्षक श्रेणी-२, सहकारी संस्था, गट-क या पदांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता सोबतच्या दिव्यांग प्रवर्गामधील उमेदवार

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
			(a) to (d) above	जाहिर केलेल्या कर्जमाफी योजना, अर्थसहाय्य योजना नुसार लाभार्थी निश्चित करणे, याव्यतिरिक्त निवडणूक सहकारी संस्थांच्या निवडणूकाविषयीचे कामकाज असे कामाचे सर्वसाधारण स्वरूप आहे.	योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.
११	उपलेखापरीक्षक, गट-क	S, W, MF, RW, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BL, BA, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M). SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० मधील कलम ८१ अन्वये सहकारी संस्थांचे लेखापरीक्षण कामकाज करणे, कलम ८९-अ मधील तरतूदीनुसार सहकारी संस्थांचे तपासणी कामकाज करणे, कलम ८२ मधील तरतूदीनुरूप लेखापरीक्षण दोष दुरुस्ती कामकाज करणे, कलम ७९ अन्वये सहकारी संस्थांचे आर्थिक पत्रकाची छाननी करणे, शासनाने वेळोवेळी जाहिर केलेल्या कर्जमाफी योजना, अर्थसहाय्य योजना नुसार लाभार्थी निश्चित करणे, असे कामाचे सर्वसाधारण स्वरूप आहे.	उप लेखापरीक्षक, सहकारी संस्था, गट-क या पदांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता सोबतच्या दिव्यांग प्रवर्गामधील उमेदवार योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.
१२	कनिष्ठ लिपीक, गट-क	S, ST, W, MF, RW, SE, H	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BL, BA, OAL, CP, LC, Dw, AAV, Mdy d) ASD (M, SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	सदरचे पद हे राज्यपातळीवरील विभाग स्तरावर, जिल्हा/तालुका व मुख्यालयाचे स्तरावरील महत्वाचे असे पद आहे. कनिष्ठ लिपिक यांना कार्यालयातील आवक-जावक टपाल नोंदविणे, टंकलेखन / संगणकाचे कामकाज करणे, वरिष्ठांना सहाय्यक म्हणून राज्यस्तरावरील सहकारी संस्था यांचे बाबतीत यांचे महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० व नियम १९६१ मधील तरतूदीनुरूप वरिष्ठांच्या सुचनेप्रमाणे कामकाज करणे, असे कामाचे सर्वसाधारण स्वरूप आहे.	कनिष्ठ लिपिक, सहकारी संस्था, गट-क या पदांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता सोबतच्या दिव्यांग प्रवर्गामधील उमेदवार योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
१३	शिपाई, गट-ड	S, ST, W, BN, L, K, C, PP, MF, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BL, BA, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M) SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	सदर पदावर कार्यरत कर्मचा-याकडून नियमित स्वरुपाचे कामकाज सोपविण्यात आलेले आहे. जसे की कार्यालय वेळेत उघडणे व बंद करणे, कार्यालयातील साफसफाई करणे, कार्यालयातील धारिका वाहून नेणे, चहा-पाणी देणे तसेच इतर संलग्न कामे इ.	शिपाई, गट-ड या पदांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये लक्षात घेता सोबतच्या दिव्यांग प्रवर्गामधील उमेदवार योग्य त्या सॉफ्टवेअर, साधने व उपकरणांच्या सहाय्यासह ग्राह्य धरणेत यावा.

वापरलेली संक्षिप्त रूपे (ABBREVIATIONS USED)

FUNCTIONAL REQUIREMENT ABBREVIATIONS USED : S=Sitting, ST=Standing, W=Walking, BN=Bending, L=Lifting, KC=Kneeling & Crouching, JU=Jumping, CRL=Crawling, CL=Climbing, PP=Pulling & Pushing, MF=Manipulation with Fingers, RW=Reading & Writing, SE=Seeing, H= Hearing, C= Communication,

CATEGORY ABBREVIATIONS USED : B=Blind, LV= Low Vision, D=Deaf, HH=Hard of Hearing, OA= One Arm, OL=One Leg, BA=Both Arms, BL=Both Leg, OAL=One Arm and One Leg, BLOA=Both Leg & One Arm, BLA=Both Legs Arms, CP=Cerebral Palsy, LC=Leprosy Cured, Dw=Dwarfism, AAV=Acid Attack Victims, MDy=Muscular Dystrophy, ASD=Autism Spectrum Disorder (M=Mild, MoD=Moderate), ID=Intellectual Disability, SLD=Specific Learning Disability, MI=Mental Illness, MD=Multiple Disab